

השופט לם
"אני לא מבין!"

ספקטור, ויחליט בו במקום על כל בעיה משפטית שתתעורר.

★ ★ ★

"אני זכור קמון..."

רשעה ארבע אחרי הצהריים באותו יום היה בית המשפט ריק מאדם. שוט פות הרצפות היו עסוקות ברחיצת המדרגות והרצפות. באולם אשר בקומה השלישית התכנסו השופט לם, המתמחה בבלוגדית ה' חגיגת שלו, היושבת לידו ורושמת את הרשימות, מיכאל כספי, שמואל ברזל, עמוס אורחית נוספים, כמה מחברי השורה, עורכי הדין תמיר, אפלבוים, תוסיה כהן, אריה מארינסקי, ושניים שלוש עתונאים.

כבר בראשית הישיבה הופנו כל המבטים אל עמוס ואל כספי. היתה זאת נוכחותו הראשונה של עמוס באולם בית המשפט, והוא ישב חיוור ומתוח, מבלי שיוכל להסתיר את דאגתו החמורה. הוא לא יכול היה לשאוב בטחון באותו אחרי הצהריים, לא מברזל, שהוא עצמו היה נושא לחקירה לפני יומיים, וברזל לא מכספי, שבכל הופעותיו האחרונות מול תמיר גילה עצבנות יתרה. כל השלושה ישבו מכווצים, בעוד שפרקליטי השורה התלוצצו ביניהם ברוח טובה.

ואו זכנס ספקטור. לבוש בחליטה אלגנטיה, נעליים מצוחצחות ועניבה מודרנית, עלה על דוכן העדים, הושבע. כשקם אסל-בוים, גבר בעל מראה אנגלו-סאכסי, לשאול את השאלה הראשונה, הפסיק אותו ספקטור, הודיע לשופט המופתע שיש לו כמה תנאים למתן העדות.

ראשית: ששמו לא יפורסם בעתונות. (אמר ספקטור: "חסינות שניתנת למרגלת בארץ פרטום, מגיעה לפחות גם לי. עשיתי בארץ הזאת לא פחות מעמוס בגורדין, ואולי יותר...")

התנאי השני היה יותר חשוב. הוא ביקש ערבות מראש ובכתב, מראש הממשלה, משר המסחר והתעשייה ומשר המשטרה, שלא יאונה לו כל רע אחר שיעיד מה שיעיד. (אמר האיש, שהיה ידוע בעבר כאדם עדי רוח: "אני זכור קמון בארץ הזאת. אם יכלו לשבור איש חוק כמו שטיינברג, אותי אפשר בכלל לקבור. אם לא אקבל את הבטחונות האלה, לא אעיד!")

★ ★ ★

"אבחישי את הכל."

באותו רגע קרה משהו באולם בית המשפט. עוד מראשית הפרשה ידעו כל הנוגעים בדבר שאחירה של פחד מ' (המשך בעמוד 14)

ה חריפה את פרקליטיו של עמוס בן-גוריון

ת ונכסדת

ברזל: אינני יודע. אבל כשהוא היה בחדרי, עמוס בגוריון ישב בחדר-המתנה.

תמיר: איך הזמנת אותו? עליי מכ' תב? יש לך העתק המכתב?

ברזל: לא.

תמיר: בטלפון?

ברזל: לא.

תמיר: ובכן, כיצד הגיע?

ברזל: כספי אמר לי שהוא יבוא.

תמיר: גבית ממנו עדות?

ברזל: הוא דיבר, ואני רשמתי.

תמיר: ואז החתמת אותו?

ברזל: כשאמרתי לו לחתום, הוא בר קש שעמוס בגוריון ייכנס לחדר. עשיתי כרצונו והזמנתי את מר בגוריון לחדר. ואז ישבו השלושה: הנאשם בהברחה, עורך-הדין המלומד וסגן המפקח הכללי של משטרת-ישראל. אמר הנאשם בהברחה, ל' דברי ברזל: "אני מוכן לעזור לך, בתנאי שגם אתה תעזור לי!"

טען ברזל: כשעמוס שמע את זה, ציחה על דבורקין לעזוב את החדר, והצהרה גשורה בלתי-מוצהרת.

★ ★ ★

תובע או נתבע?

היו בתיק עוד כמה וכמה הצהרות. ה' לטובת סגן המפקח הכללי של משטרת ישראל העידו: "המלך של יפו", מרדכי צרפתי, המכונה "מאנטש"; יהושע לנדוא, המכונה "שיקלה", בעל מועדון-קלפים ידוע בתל-אביב; אליהו ספקטור, יבואן זכוכית. שורה זו של הצהרות מוזרות החלה להרגיז גם את השופט לם, שגודע בתפקידו כמנהיג התאחדות הכדורגל כאדם סבלני. אמר הוא, באידוניה: "אני מתחיל ללמוד פרקטיקה חדשה, שלא ידעתי עד כה. מס' תבר שאתם (ברזל וכספי) גובים עדויות לאו דחוקא מן העדים שיעידו עבורכם במשפט. כך אתם מקיימים על עדים נגד דיים לחץ שלא יוכלו לסתות מדבריהם בבואם להעיד בפני. האם אינכם חושבים שזו שיטה בלתי-מוסרית ונפסדת?"

ואז פנה השופט אל תמיר: "בעצם, מה אתה רוצה מעמוס בגוריון? למה לא תפ' נה אל המועצה המשפטית נגד מר כספי? הוא אחראי לך, ולא עמוס בגוריון!" היתה זאת הערה נדירה מפיו של שופט. חייך תמיר: "הדברים אינם כל כך פשוט. אינני חושב שלעמוס בגוריון אין חלק בדבר. מה שגוגע לתלונה למועצה המשפטית, אינני מוכן לאפשר למר עמוס בגוריון את הטענה כי במהלך המשפט שללו ממנו את ההגנה הנראית בעיניו כטובה ביותר."

השופט: הוא לא הנתבע, הוא התובע. **תמיר:** אבל באופן מהותי, הוא הנתבע. את חלקם של הפרקליטים בפרשה זאת מוטב להשאיר לסוף המשפט, ודחוקא לבית המשפט עצמו.

★ ★ ★

מעמדו של עמוס

כפי שהיה ברור מראש, לא מחק השר פט לא את התביעה ולא את ההגנה. על עמוס בגוריון ציזה לגלות את המיסמכים שבידיו, ואלו על הנתבע ציזה להראות את המיסמכים לבית-המשפט, על מנת שזה יחליט אם לגלותם או לא.

הוסיף השופט בהחלטתו: אינני יכול ל' התעלם ממעמדו המיוחד של התובע, וגם מן העובדה שמזכירו הרשמי מסייע לו בהכנת המשפט. לפיכך לא אצוה לגלות את המיסמכים (של הנתבע) בטרם אראה אותם ואחליט בעצמי בדבר. היתה זאת תבוסה גדולה נוספת לעמוס בגוריון, השניה אחרי גילוי פרשת שטיינברג.

אולם באותו שבוע עצמו חיכתה לו תבו' סה שלישית, אולי חמורה עוד יותר. היא היתה קשורה בהופעתו של אליהו ספקטור,

ברזל: לא. **תמיר:** הוא מצא אותו ברחוב? **ברזל:** לא.

תמיר: אתה יודע היטב שבלעדי מעמדו הרשמי לעולם לא היה מגיע למיסמכים הללו!

ברזל: אינני מסכים שאני יודע את זה. **השופט:** אני לא מבין! עמוס בגוריון מחזיק תיק שהוא רכוש השורה?

ברזל: כך מסתבר מתוכן התיק. **השופט:** אז איך הוא קיבל אותו?

ברזל: אינני יודע. **השופט:** אני חושב שצטרך להזמין אותו ולשמוע זאת מפיו!

★ ★ ★

נכסי צאן ברזל

אלם ברזל לא רצה להזמין את עמוס. לא פחות מעניינת היתה העובדה, שגם אותה אישר ברזל, כי בידי עמוס נמצא מיר' שם מתוכן מכתב שנשלח על-ידי השורה לאחר מפרקליטיה, שלמה תוסיה כהן (ל' שעבר שופט מחוזי).

שטיינברג *
קניאט, שטיינברג

תמיר: האם לעתים קרובות בפרקטיקה שלכם מגיעים לידכם חילופי מכתבים בין הפרקליט היריב לבין לקוחותיו?

ברזל: הפרקטיקה שלי קצרה מאד. לשופט יוסף לם, לשעבר חבר-הכנסת מ' טעם מפא"י, הנהנה מאמון כללי של כל חוגי המשפטנים בשל ישרו ואומץ-לבו, חיכו עוד כמה אפתעות באותו בוקר.

תמיר הוסיף לשאול את ברזל על הצ' הרת-בשבועה נוספות הנמצאות בידי עמוס. ברזל החזיר והלך. (אמר אחד מחברי ה' שורה, שהיה נוכח: "אפילו בימי מלחמת העצמאות לא ראיתי שאדם יחזיר כל כח'").

אחת ההצהרות נגבתה, כך נסתבר, מפי הסמל דבורקין, שנגדו מתנהל כרגע משפט על קבלת שוחד ממבריתים.

תמיר: הזמנת אותו למשרדכם כשידעת שתלויה ועומדת נגדו האשמה פלילית?

ברזל: כן.

תמיר: הוא בא לבד?

* מסתכל בשעון הזהב שהמפקח הכללי טוען כי קיבל כשלמונים מבעל בית-בושת.